

S árva Z szörnyek É krónikája T

...mint római gyertyák az éjszakában.

Előre

Nietzsche szerint mindig a második vers a legnehezebb. Hát nem tudom.

Én jó ideje szarakodok a harmadikkal. De úgy vagyok vele, hogy azért néhanapján csak kéne írni egy regényt, az örületen kívül úgymint minden csak időpocsékolás. Legalább addig, amíg beáll a várt önepigonság, és onnan már megy minden magától.

Addig is: reflexio ad infinitum. Csakhogy az a szerencsétlen, aki kézbe veszi *ezt*, komolyan vehetőnek tartsa, magas irodalomnak, vagy minek, hiszen *more geometrico* beilleszthető lesz a posztposztmodern kategoriális rendjébe. Asszem ezzel tisztáztuk is, hogy milyen nagy szavakat ismerek.

Arra gondoltam, hogy fiktív elemeket fogok ötvözni valós elemekkel, illet még úgyse csinált senki.

Az ember akaratában egyenlő a jóistennel is, habár potenciájában kicsit kókadtabb, mégis viszonylag hamar elkészülök. Azt mondom, hat nap. A hetediken megpihenek. A megfáradt, lehetséges világ lehetséges istensége, amorális fasz, és nézem, hogy a gép forog, az alkotó pihen, és közben reflektál minden irányba.

Ha bármiféle szürreális eseményt vélnél felfedezni, az csakis az élet hibája. Én mosom kezeimet.

1.

Az élet végül mindenkit megnyomorít, de én nem nehezítem meg neki túlságosan. Mondhatnánk, hogy eudaimonikus önmészáros vagyok, de inkább ne mondjuk. Egyszerűen: nem tudom, hogyan kell boldognak lenni. Valójában azt sem tudom, van-e egyáltalán ilyen, *boldognak lenni*, ez nem valami gonosz kreálmány-e, ősrégi hazugság, a büntudatom táptalaja. Bezzeg, ha a hiányt könnyű szívvel jelenvalólétem ontológiai szerkezetének szerves részének tekinthetném, akkor nem hajkurásznom tovább e személyes ellenséget, és boldogan élhetnék saját boldogtalanságommal, míg meg nem halunk. De ez sajnos nem megy.

De kezdjük inkább előről.

Ártatlan egyetemi éveim virágkorában, szerdai napon ritkán végzett teendőmet végeztem épp, jelesül takarítottam, ehhez nem is passzoló derűvel. A szétszórt ruhák lassan viszakerültek a szekrénybe, a mosatlanok elmosódtak, a szemét összeszedődött, és ami ilyenkor szokott. Hosszú hetek mocska szívódott fel egy-két óra leforgása alatt. Lágyműstep zsinyergett a falakból. Aztán csörgött a telefon.

– Szia. Aha. Oké.

Körülbelül ennyit mondhattam, aztán elkezdtem szisztematikusan szétszórni mindent, amit addig rendbe raktam.

– Asszem, szerelmes vagyok – közöltem fél órával később Oswald nevű barátommal, Poharazó nevű kedvenc poharazónkban.

– Megesik. Kidobott?

– Ki.

– Telefonon?

– Telefonon.

Körülbelül eddig tartott Oswald egykedvű bölcsessége. Vonogatta vállát, majd rendelt egy kancsó pancsolt bort. Ez mély emberségről tanúskodott: Oswald szigorú időbeosztása ugyanis nem tette lehetővé a szerda déli ivászatot.

Körülbelül az én bölcsességem is eddig tart, de én két kevertet is rendeltem. Vilma néni, a poharazó összeaszott cárnője unottan szolgált ki minket, majd tért vissza állandó udvarlójához, az idegösszeomlásából felépülő expostáshoz, aki az egyetlen rajtunk kívüli vendég volt.

Éhgyomorrra nem mondhatnám, hogy bármelyik is kifejezetten jól esett volna. Sem a pia, sem a látvány. Oswald szemüvegét törölgette, vértelen ajkát nyalogatta a kevert lecsapása után. Szeme lázas fényben izzott, mint mindig.

– Hosszú lesz így a hét – mondta, majd telefonon elkezdte lemondogatni az aznapi és másnapi óráit.

Oswald szigorú időbeosztása a következőképp festett: hétfőtől csütörtökig szellemi robot, fordítás, óraadás, publikálás, nyelvtanítás (angol, francia, német és orosz, utóbbi kettőt ő maga is közben tanulta). Egy féreg konokságával túrta ki magának a lehetőségeket, és közben írta filozófia doktori disszertációját. A hét ezen négy napjában lényegében nem aludt, pihenésképp Heidegger-t olvasott. Ha nagyon elfáradt, akkor magyarul. Ilyenkor kvázi-hasznos tagja volt a társadalomnak, de legalább életstílusát fenn tudta tartani, és úgy-ahogy megélt.

Péntektől vasárnapig ópiátszármazékok és egyéb narkotikumok hatása alatt létezett elfüggönyözött albértetének mélyén, és ki tudja, miket művelt közben.

Huszonöt éves volt, legfeljebb tíz évet adott magának. Én inkább ötöt. Az Oswald név saját bevallása szerint még gimiben ragadt rá, ugyanis Spenglert mert olvasni az egyik órán. Maga a tanár ragasztotta rá.


Csak a temetése napján tudtam meg, valójában hogy hívták.

A kancsó bort és a kevertet még két ugyanilyen kör követte, eddigre kezdtünk elázni. Kérdés nélkül kezdtem bele kiselőadásomba a női szeszélyről és a kőszívű ribancokról úgy általában.

– Luca, Luca – sóhajtoztam a szünetekben, részeg hősszerelmes.

Aztán egy óvatlan pillanatban előkaptam a telefonom, mert azt hittem, rezeg. Hiba volt. A remény, hogy ő hív, tréfa volt az egész, és már rohan is hozzám, megfosztott józan ítélőképességetől. A háttérképen mosolygó Luca egyenesen Oswald szemébe bámult, és viszont.





– Jó kép – biccentett Oswald, elvette a telóm, és elsietett a mosdóba. – De tudok jobbat. Mire visszajött, Luca helyén már egy szőrös fasz volt, nem rejtély, kié.

– Kösz – hálálkodtam félig sírva.

Luca igazi démon volt. Kismellű, vörös ajkú succubus, elképesztően feszes fenékkal. Egyre csak éjsötét szeme, az állán lévő gödröcske, és puncijának illata kergetőzött a fejemben. Ez a kavargás legalább dinamikus volt, némi változatosságot biztosított; de a másik, a konstans, ahogy nyögdecselve lovagol valami ismeretlenen, állandóan jelen volt, ott viháncolt az agyvelőmben. És rosszul voltam tőle.

– Fúj de amatőr – szidtam magamat, hasamat markolászva. – Egy: ilyen nővel nem szabad kezdeni. Kettő: alig pár hétről beszélünk. Nevetséges. Három: néhányszor feküdtünk csak le.

– És mégis... – bólogatott Oswald. Együttérzését ásitással, és az ablakon való kibámulással tette egyértelművé. – Tudod mi a gyógyír.

Bólogattam, rendeltünk még egy kört, aztán elindultunk összeszedni valami könnyű nőcskét.

2.

Persze a random kúrás nem gyógyír az összetört szívre. Ezt mindenki tudja, de senkit sem érdekel. Legalább addig is történik valami. Történt velem is, egészen a hajnal első, másnaptól remegő fényéig. Már hazafelé imbolyogtam, mikor tisztulni kezdett a kép.

A Tisza nem túl széles az évnék ebben a szakában. Könnyű elhinni, hogy át tudjuk úszni. Belefulladni is könnyű. A vékony partszakaszon egy álmosodó társaság húzta csak idáig. Akkor vettek észre, mikor felhasaltam a vízre, és úszni kezdtem.

A vihogás és ordítozás alig jutott csak el tudatomig. Emlékeztem: egy ismerősöm a hídról ugrott bele egyszer.

– Fogd csak meg – nyújtotta kabátját a havernak, és hopp. Úgy csatlakozott utána a többiekhez, mintha egy brontosaurusz tüsszentette volna ki, egyenesen a sörfeszitiválra. Nehogy már én ne ússzam át.

Félúton sem jártam, mikor a pánik megelégelte higgadt levegővételeimet. Kezdtem hát gyors búcsút venni az élettől, instant számadás. Szántam is, bántam is ezt-azt, de leginkább X arkifejezése miatt aggódtam, melyet élettelen testem előhalászása váltott volna ki.

– Tényleg nem tudta átúszni?

– Baszd meg, X – fintorodtam el. – Baszd meg.

A többiektől sem vártam túl sok részvétet. Luca valószínűleg meg is könnyebbülne, Oswald meg lemondaná másnapi óráit, hogy visszavonuljon albérletének mélyére. Ekkor tudatosult bennem, hogy igencsak faszfej barátaim vannak, ezeknek meghalni sem érdemes, úgyhogy hagyjuk ezt inkább, ha nem baj.

Begörccsölt lábat pihentetve háton recegni – így definiálnám annak a hősi, féllábú ebihalnak kétségbeesett próbálkozását, ami ekkor voltam. De a kétéltű csecsemő valahogy győzedelmeskedett: partraszállásomat nem zavarhatta sem hínár, sem összetört üvegek.

– Te Oti, figyeld már – hallottam, és kék fény villant.

Jó néhány perce várhattak már. A sószürke égtől hunyorogva néztem fel rájuk. Egy szavam sem lehet az idétlen röhögésre.

– Éva, motozd má' meg, hátha fegyver van nála!



– Hajnali uszítás, főnök úr?!

Szavam inkább a frissiben hívott négy járőr kocsira és a mentőre lehetett volna, hogy nézzétek má', de ezt is megtartottam magamnak. Odadobtak nekem egy hullazsákot, hogy legalább azt, és röhögve elhajtottak.

Az ember áltathatja magát akármennyire azzal, hogy szarik a többire, az ilyen pillantásoktól rákvörös lesz. Legalább a forgalmasabb utakat kerülve, árnyhús utcácskák és kertek alatt osonva, mint egy elbaszott nindzsa sunnyogtam haza.

Estefele meztelenül, hullazsákot ölelgetve tértem magamhoz. Végül sztoikus nyugalommal, seggemből homokszemeket szedvegetve hívtam fel Oswaldot.

– Na, ma valami?

Felvinnyogott, és lemondta másnap órát.

3.

Borzasztó konstelláció lehetett a mennyekbe vésve, de ilyen hónapunk sem lesz több. A kirakós utolsó darabját a Márki alkotta, akit én is ekkoriban ismertem meg.

Oswald háza előtt várakoztam, hogy elfogyasszuk szokásos reggeli kávé-unicum kombinációkat, mikor kihajolt az ablakon, hogy ma nem.

– Faszért? – érdeklődtem.

– Dolgom van. Majd holnap.

Rendben. Bár az egyetem a legszebb hely a magamfajtának, messzire elkerültem. Az egyik kevésbé tróger késdobálóban megittam a reggeli mixet, és az egyetemisták kedvenc pózába merevedve dohányoztam. Talán tényleg gondolkodtam is, de nem hiszem.

Fél óra múlva érkezett egy sms.

Tudsz tenni egy szívességet? Ha igen, gyere vissza, ha nem, kapd be – és utána gyere vissza.

Jobb dolgom nem lévén, visszamentem Oswaldhoz, aki még mindig csak az ablakból kinézve volt hajlandó kommunikálni.

– Mi van?

– Figyu – mondta, és ledobott valamit. – Vidd már el ezt a cd-t egy ismerősömnek. A cím ott van a borítón.

– Rajtad van a cifra, mi?

– Majd elmondom.

De persze soha nem mondta el. Általában nem mondott el semmit. Valószínűleg tényleg csak a hasa ment, vagy függőségének egyéb, általában titkolt mellékhatásától szenvedett. Ránéztem a címre.

– Ez Pesten van – közöltem.

– Tisztában vagyok vele.

Sóhajtottam.

– Azt sejtettem. Arra utalok, hogy rendesen is megkérhettél volna, baszod.

Ezt nem értette az idióta, „nem volt vele tisztában”. Fránya alapvető szociális konvenciók.

– Gondolom, a jegyemet se fizeted ki.

Erre egyszerűen becsukta az ablakot.

Elmerengtem. Miképp is tudnám a leghihetőbben racionalizálni ama szolgálalkúséget, ha tényleg felutazom Pestre? Valószínűleg sehogy. Visszamentem a késdobálóba inni még egyet, kezemben a cd. Egyáltalán mi van rajta? Van manapság bármi, amit nem lehet neten elküldeni?

Segítek: nincs. De erről később.

Újfent elgondolkodtam, milyen szar barátaim is vannak. Felhívtam X-et; nem volt elérhető. Szinte sohasem az, csak ha kell neki valami.

Ekkor betért egy kisebb társaság, épp valakinek a születésnapját ünnepelték. A nevére nem emlékszem, pedig régebben ittunk együtt néha. Fel is elevenítettük gyorsan a jó szokást. Rossz vicc, de legalább igaz: a jogviszony megvéd az „alkoholista” stigmától, és helyére a „jó arc”-ot teszi. Hát én kurva jó arc voltam.

A gond az, hogy nem tudom sokáig jól érezni magam közepszerű emberekkel. Közepszerű ember az, akivel nem tudom sokáig jól érezni magam. Akivel nem tudom sokáig jól érezni magam, azzal nem tudom sokáig jól érezni magam, és közben én sem vagyok közepszerű. Szóval ez talán mégsem gond. Viszont biztos, hogy hülyeség.

A biciklivagonban ébredtem. Isteni csoda, vagy mi, de nem a pesti vonaton. Egy büntetés, két átszállás, három hányás – és már Pesten is voltam.

4.

Egyetlen érvet tartok elfogadhatónak Isten léteire vonatkozóan, mégpedig a statisztikai lehetetlenségét. A számok törvénye szerint lehetetlen, hogy valaki ennyiszor legyen totálisan kiütve, és ne érje súlyosabb veszteség ingóságait, haláleset fizikai testecskejét illetően, hacsak nincs valaki, aki direkte védelmezi. Ez az érv persze súlyosan egzisztenciális, nem értheti bárki, csak aki átélte. Vagy inkább csak én.

De újra Pesten voltam. A másnap, hűséges kutya, vagy én, a másnap hűséges kutyája egymással kergetőzve haladtunk a régi utcákon. Valaha pesti voltam, de gondosan felégettem minden múltba tapogatózó hidat. Tudtam, hogy látják remegő kezemet és a páriák bélyegét.

X megint csak nem volt elérhető, de most hagytam üzenetet is.

Kurvára kéne lakás. Léci. Ne szopass. Csöves vagyok.

Az Oswald által adott cím Budán volt, tehát elérhetetlen messzeségben. Kijózanító jelleggel ittam egy sört valahol a József körúton, de józanság helyett a mélyálom várt. Udvariak itt a népek, csak két óra múltán dobtak ki. Fizetnem sem kellett, ami siralmas pénzügyi helyzetemet tekintve profitnak számított.

Aztán jött a séta. A soha véget nem érő séta. Ahol tudtam, elblicceltem, de ez sem segített sokat. Mellettem elrohant a világ, kitaszított a kitaszítottak között, torlódtak egymásra az évtizedek a házakon.

A Dunát nem tudnám átúszni.

Délre értem az adott címre. El is bizonytalanodtam, valamiféle hivatalos intézmény volt, budai, nagypolgári intézmény. A szanatóriumokat képzeltem mindig ilyennek, és nem is tévedtem túl nagyot. Mint kiderült, elvonó volt, de kastélynak is beillt. Udvara tele volt tömve zölddel, mintha a friss tavaszi illatok segíthetnének a függőség ellen. A hegyek jó-tékonyan a város fölé emelték a birtokot. Újabb infó, amit Oswald volt kedves kihagyni.


– Öhm, helló – szólítottam meg egy fehér ruhás férfit az udvaron. – Én egy bizonyos... öh... Garren Aurélt keresek.

– A recepció arra van – intett a főbejárat felé, egészségügyihez képest is túlzó megvetéssel, és továbbbistett. Ki volt szívva a nyaka.

Némi útmutatás után sikerült megtalálnom a megfelelő folyosót. Tágas, puha fotelekkel berendezett, világos közös helysége volt, fekete zongorája és alig néhány vendége. A folyosóról négy lakosztálynak is beillő szoba nyílt, a hangszórókból keleti, meditatív zene szólt. Om mani padme hum unásig.

Az egyik ápolót épp csúnyán kiosztották.





– ...és mondtam már, hogy kapcsoljátok ki ezt a keleti szart, nyugatiak vagyunk, csak számít ez valamit, metafizikai preformáció, vagy mi a faszom! Adjatok be Beethovent, vagy akármit, csak ezt a monoton szart ne... Szerintetek kipurgál ez bármit, ettől fogunk megnyugodni?!

– A többi vendégnek tetszik – felelte nyugodtnak szánt hangon a nő.

– Akkor fizessék ők a renoválást.

– Megnézem, mit tehetek – fújta az ápoló, és elsietett. Az én bárgyú vigyoromat sem értékelt. Garren Aurél huszoneves, fürtös, szőke hajú fiú volt. Az ágyán fekvő cigarettázott, mikor az ajtajához léptem.

– Te ki vagy? – kérdezte unottan.

– Gondolom, nem a cigiről próbálsz leszokni – jegyeztem meg viccesnek szánva. Dolgozott még bennem a tegnapi.

– Ki a faszom vagy? – kapta fel a vizet.

– Bocs. Oswald küldött neked egy cd-t. Én vagyok a futár.

Azzal átnyújtottam, ő értetlenkedve átvette.

– Ki a faszom az az Oswald?

Ezzel elakadt a beszélgetés. Hülyének éreztem magam, mint sezlony a sakkversenyen.

– Szegedi. Szemüveges, sápadt... Filozófiát tanul és tanít.

– Ja, igen – biccentett, szívott egy utolsó a cigiből, és kidobta az ablakon. A cd-t.

– Oké – biccentettem erre én is, és kifordultam a szobából, hogy tűnjek innen a picsába.

– Hé! – szólt utánam, mire nagy nehezen visszafordultam. – Szarul festesz. Nem akarsz enni valamit?

5.

Ha valaha regényt írnék a Márkiról, azt biztosan egy operaelőadással kezdeném. Egy tizenennyolc éves lány szemszögéből mutatnám be, mondjuk Viktóriáéból.

Viktória hamvas teremtés lenne, imádná önnön kulturáltságát. Naivitása önámító természettel elegyedne, az opera lenne a kedvence. Ha tehetné, mindig estélyiben és magas sarkúban járna, idén vették volna fel egy jó nevű egyetemre. Ha a Don Giovannin venné észre először a Márkit, attól rosszul lennék, úgyhogy inkább a Rigolettón.

Ott lenne ő, az arannyal futtatott páholyok magasában. Egyedül, szemét a színpadra függesztve. Viktória megzavarodna; most először nem önmagát figyelné az előadás alatt, hanem azt a másikat. Bár nem látná, biztosra venné: a sarkvidék hidege árad tekintetéből. Egész izgatottá válna. A szünetben fel-alá járkálna, hátha összefut vele. De ez nem történne meg. A második felvonásra már vissza sem jönne a másik; nem jöhet, mert fenn kell tartanom az érdeklődést.

Aztán valahogy találkoznának, a Márki pedig kegyetlenül megbaszná. Merthogy a Márki mindig mindenkit megbaszott. Jóképűségéhez, intellektusához és a rá váró vagyonhoz csak elképesztő erotomániája volt mérhető.

Mint kiderült ebéd közben, csak az az idősebb ápolónő lehetett huzamosabb ideig ezen a folyosón, akivel érkezésemkor kiabált. Egy fiatal gyakornoklányt (nem is értem, mit gondoltak), és egy idősebb férfit már át kellett helyezni, mert nem működött a dolog.

Másfél hete volt benn. Egyedül ezzel a nővel voltak kölcsönösen immúnisak egymásra.

– Apám miatt vagyok csak itt – mondta, mikor végeztünk az ebéddel. Szerintem eddigre józanodtam ki. – Kitagadással fenyegetőzött.

– És milyen a bezártság? – kérdeztem szórakozottan. Saját örökségemen gondolkoztam, de az nem tartott túl soká.

– Ez sem sokkal kisebb ketrec.

– Mint?

A szemöldökömet vakartam, és próbáltam nem a szemébe nézni. Állandóan éhesnek tűnt.

– Mint a kinti. Amiben mindenki él.

Felsóhajtottam.

– Ezt a faszágot.

Erre csak vonogatta vállát, és újabb cigarettára gyújtott. Csatlakoztam hozzá.

– Cigizel? – kérdezte.

– Leszoktam – fújtam ki a füstöt. Eltelt néhány perc.

– Lehetséges lenne, hogy megpróbálsz nem megbaszni? – vettem fel a lehetőséget, tekintve, hogy még mindig fixírozott. Egyetlen pillanatra megsajnáltam Lucát. – Amúgy kösz az ebédet.

– Nincs mit. Kíváncsi vagyok, mit látott benned... Oswald.

Ez nem volt tiszta.

– Azért küldött ide a cd-vel, hogy megismerkedjünk – felelte magától értetődően, mikor értésére adtam, hogy lövésem sincs, miről beszél.

– Ezt a manipulatív faszt – csóváltam a fejem, és hamuztam.

További beszélgetésünket egy öltönyös férfi felbukkanása szakította meg. Régimódi akatatkát cipelt, haja vöröses volt, képe szeplő pozitív. Nem is tudom, láttam-e ezelőtt élőben ügyvédet, de ennél ügyvédebbet nem is fogok.

– Aurél... Beszélhetnénk négyszemközt? – kérdezte terhelt hangon.

A Márki elnyomta a csikket, majd rám se nézve elvezette a szobájába. Néhány perc telhetet el, még belekotortam a maradékokba. Rég ettem normálisat. Aztán a férfi sietősen távozott. Azonban hiába vártam a Márki előkerülését, csak zajokat hallottam a szobájából. Ráérősen odasétáltam.

Egy bőröndbe pakolászott, valami popszámot dúdolgatott közben.

– Elmész? – kérdeztem meglepetten.

– El – felelte, újra rágyújtott, és folytatta a pakolást. – Itt végeztem.

– Nem is olyan durva ez az elvonás – jegyeztem meg az orrom alatt. Még álldogáltam egy kicsit, de láthatóan unta a jelenléteket. Tudomást legalábbis nem vett róla. Épp ronggyá olvasott regényeket nyelt el a bőröndje. Justine és Juliette, miket kaphattak szegények.

– Akkor én megyek is – mondtam, és indultam volna. Újra megállított.

– Van egy szabad heted? – kérdezte.

– Van – feleltem. Általában volt. – Mire?

– Lóghatnánk – vonogatta a vállát. – Vágod?

– Vágom – én is megvontam a vállam. – Lógjunk.

– Akkor gyere reggel nyolcra az Oktogonra – mondta, és ezzel befejezettek tekintett minden párbeszédet.

Úriasan távozott, mintha nem megunt ribancként vágta volna ki. Szinte a seggem se fáj.

■ ■ ■

■ **Herczegh Máté** (Budapest, 1989): a Szegedi Tudományegyetemen szereztem filozófus diplomát, ugyanitt vagyok most elsőéves doktorandusz. Disszertációmban a lehetséges világok ontológiai státuszával és a metafizikai nihilizmussal foglalkozom.